

Welzijn melkvee

Dierenwelzijn kun je beoordelen door naar het dier te kijken en door de omgeving van de koe (erf, stal en inrichting) te beoordelen. Beide benaderingen worden toegelicht.

1. Meten aan dier
2. Meten aan omgeving (Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV))

1. Meten aan het dier

Door Marko Ruis van Wageningen Livestock Research is op de dierenwelzijnsweb.nl veel informatie gemaakt die bruikbaar is in het onderwijs.

Video Welzijn koeien: melk van blij koeien - Dierenwelzijn in beeld

Link naar video: [Link video Welzijn koeien](#)

In deze flyer (<http://edepot.wur.nl/394829>) vind je informatie over:

- Wat is het? Hoe meet je het?
- Maatschappelijk belang
- Doorverwijzing naar het uitgebreide Welfare Quality protocol
- Relatie koe en veehouder

2. Meten aan de omgeving

Door een stal te bouwen die voldoet aan de eisen van [Maatlat Duurzame Veehouderij \(MDV\)](#) kunnen deelnemers deelnemen aan de fiscale regelingen MIA en Vamil. Aan MDV stallen worden extra duurzaamheidseisen gesteld, met name aan grotere stallen. Het gaat om milieueisen maar ook om dierenwelzijn en diergezondheid.

Door te voldoen aan verschillende criteria kunnen punten verkregen worden. Bij voldoende punten kan het MDV certificaat verkregen worden.

Welzijn in een vrijloopstal (Bron: Wageningen Livestock Research, Galama)

De keuzemaatregelen voor dierenwelzijn betreffen:

1. Loopruimte binnen de stal (exclusief ligboxen)
2. Vrije breedte loopgang achter het voerhek; meer punten bij bredere loopgang
 - >3,50 < 3,75 meter
 - > 3,75 < 4,00 meter
 - > 4,00 meter
3. Breedte loopgang tussen ligboxen of tussen ligboxen en wand > 3,00 meter
4. Ingestrooide, open ligruimte > 10 m² per koe
5. Aantal doorsteken van liggedeelte naar voerhek: > 1 per 16,5 meter
6. Vrije breedte doorsteken van liggedeelte naar voerhek
7. Met weidegang:
 - voldoende huiskavel (maximaal 10 koeien per ha)
 - voldoende drinkbakken
 - weide selectiepoort bij gebruik Automatisch Melksysteem
8. Uitvoering vloertype:
Verschillende vloertypen zijn omschreven. Belangrijk is dat vloer voldoende stroef moet zijn.
9. Vloerbevochtiging of –besproeiing om gladde mestfilm te voorkomen
10. Afmetingen ligplaats
Drie ligboxpakketten worden toegelicht met verschillende ligboxbreedtes, ligboxlengtes, afstelling kopboom en afstelling schoftboom
11. Uitvoering ligplaats
 - voldoende indrukbaar ligbed
 - waterbed of gelmatras
 - dik ingestrooide ligbox (zaagsel, stro of zand)
12. Goed en eenvoudig reinigbare drinkwatervoorzieningen met voldoende capaciteit
13. Watermeetsysteem per groep
14. Vreetplaats
 - >75 cm per koe
 - tenminste één vreetplaats per koe

Verder kunnen punten verkregen worden voor eisen aan: voergang, beschikbaarheid ruwvoer, ongestoord bezoek krachtvoerbox, dakisolatie, voorkomen hittestress, vliegenbestrijding, rugborstel, apart ingestrooide afkalfstal en ziekenstal, alarmsysteem voor stroomuitval en voorzieningen voor noodstroom.

De keuzemaatregelen voor diergezondheid betreffen: spoelplaats en ontsmettingsbak voor voertuigen, vuile / schone weg, ongediertebestrijding, hygiënesluis, omkleedruimte, quarantainestal, afleverplaats, eisen aan krachtvoersilo's en sleufsilos.

Specifieke eisen aan de stal zijn ook: gescheiden huisvesten van jongvee en melkvee, individuele huisvesting voor kalveren tot 3 weken en een uitloop van minimaal 360 m² per koe.

Ook met een automatische klauwenreiniger of voorzieningen die voorkomen dat koeien direct na het melken gaan liggen kunnen punten verkregen worden.

Een volledige lijst van criteria en toelichting van de regeling vind je op de website:

<https://www.maatlaturzameveehouderij.nl/31/home.html>

Ligboxenstal met Serre dak, verschillende vloertypen en melkrobots. (Bron Wageningen Livestock research, Galama)

Mede mogelijk gemaakt door WURKS project 'Ondersteuning CIV Melkveehouderij – 2018